

Uinnin valtakunnallinen harjoituskeskus

Khall 06.06.2022 § 121

Valmistelija

Kunnanjohtaja Teemu Puolijoki

Kuortaneen Urheiluopistosäätiö omistaa alueellaan sijaitsevan, vuonna 1970 valmistuneen uimahallin. Säätiö toteuttanut syksyllä 2020 asiantuntijoiden toimesta kuntokartoituksen. Hallin on todettu olevan käyttöikänsä päässä. Samalla on todettu ettei hallin peruskorjaaminen ole järkevää, vaan esitetty uuden, nykyvaatimukset täyttävän hallin rakentamista. Vaihtoehtoina tulevaisuuden osalta on nähty seuraavat mahdollisuudet:

- 1) Kuortaneella ei ole jatkossa uimahallia
- 2) Nykyisen peruskorjaus, joka tulisi kalliimmaksi kuin uuden rakentaminen
- 3) Vastaavan kokoisen uuden hallin rakentaminen, mikä ei kuitenkaan mahdollistaisi lisäliikevaihdon syntymistä
- 4) Isomman uimahallin rakentaminen, mikä mahdollistaisi kasvun ja uuden liikevaihdon syntymisen, laajemmat aukioloajat, suuret uintitapahtumat ja yhtäaikaisen käytön eri asiakasryhmien välillä sekä lisää työpaikkoja Kuortaneelle

Jatkossakin uimahallin oleminen Kuortaneella on nähty tärkeäksi niin Urheiluopistosäätiön kuin Kuortaneen kunnankin taholta. Edellä kuvatuista vaihtoehtoista edistämiskelpoisimmaksi on nähty viimeinen eli isomman uimahallin rakentaminen kytkeytyen siihen liittyvine hyötyineen. Kuortaneen kunnan ja Kuortaneen Urheiluopiston kesken onkin käynnistetty keskustelut uinnin valtakunnallisen harjoituskeskuksen rakentamisesta yhteistyössä Urheiluopiston alueelle, huomioiden rakennuksen käyttö myös kuntalaisten uimahallina. Keskustelut hankkeen osalta ovat käynnistyneet jo syksyllä 2020, ja asiaa on esitelty Urheiluopiston toimesta ensimmäistä kertaa kunnanvaltuutetuille 30.11.2020. Toisen kerran hanketta on esitelty valtuutetuille 12.10.2021.

Urheiluopiston maa-alueelle on kesällä 2021 valmistunut kaavanmuutos, joka mahdollistaa hallin rakentamisen.

Tavoitteena on ollut saada hanke Opetus- ja kulttuuriministeriön liikuntapaikkojen rahoitussuunnitelmaan valtakunnallisesti merkittävänä valmennuskeskuksena vuosille 2023 - 2024. Tässä on onnistuttu loppuvuodesta 2021, jolloin hanke on päässyt rahoitussuunnitelmaan yhteensä neljän (4) miljoonan euron valtionavustuksella. Varsinainen avustushakemus tulee jättää vuoden 2022 loppuun mennessä ja lopullinen päätös valtionavustuksesta tulee ministeriöstä huhtikuussa 2023. Kyseisen suuruusluokan valtionavustuksen saanti edellyttää kunnan mukanaoloa hankkeessa, toisin sanoen kunnan mukanaolo hankkeessa mahdollistaa merkittävän valtionavustuksen.

Hankkeen osalta on käynnistetty alkuvuodesta 2022 tiiviit neuvottelut kunnan ja Urheiluopiston kesken, joissa on käsitelty muun muassa hankkeen toteuttamismallia sekä molempien osapuolten rahoitusosuuksia. Seuraavaksi kuvataan hankkeen hankesuunnitelma.

Kunnanjohtajan ehdotus hankesuunnitelmaksi

Uimavalmennuskeskus-hanke nähdään järkeväksi toteuttaa perustettavan yhteisen yhtiön (kunta ja Urheiluopisto) kautta. Yhtiön omistus jakautuu kunta 19,9% ja Urheiluopisto 80,1%. Kunnan omistusosuuden jäämisellä alle 20%:n pyritään siihen ettei yhtiöstä muodostu kunnalle osakkuusyhteisöä, jonka tappiot tulisivat kuormittamaan kuntakonsernin taloutta. Yhtiön osakepääoma on 100.000 euroa, josta siis kunnan osuus on 19.900 euroa ja Urheiluopiston 80.100 euroa. Yhtiö perustetaan vuoden 2022 aikana ennen avustushakemuksen jättämistä. Yhtiössä hallituspaikkoja on Urheiluopistolla viisi (5) ja kunnalla yksi (1). Lisäksi

kunta saa hallitukseen kaksi (2) asiantuntijajäsentä puhe- ja läsnäolo-oikeudella, ilman päätösvaltaa.

Hankkeen kustannusarvio on 12,0 milj. euroa, josta siis 4,0 milj. euroa tavoitellaan valtionrahoituksena. Omarahoitusosuudeksi jää täten 8,0 milj. euroa (kunta 3,0 milj. euroa, Urheiluopisto 5,0 milj. euroa). Yhtiö ottaa lainan, jonka lyhentämiseen kunta sijoittaa SVOP:na (sijoitus yhtiön vapaaseen omaan pääomaan) noin 3,28 milj. euroa 20 vuoden aikana. Urheiluopiston rahoitusosuus on noin 5,46 milj. euroa. SVOP-sijoituksen jakautuminen ei perustu yhtiöön omistukseen, vaan jakautuu kunta 37,5% ja Urheiluopisto 62,5%. Rahoitukseen kuuluu investoinnin lainapääoma, korko ja muut rahoituskulut. Lainan takaaminen on tarkoitus toteuttaa molempien osapuolten yhteisvastuullisella takauksella, joka tuo rahoitukselle korkohyötyä. Kuntalain 129 pykälän mukaan kunnalla on mahdollisuus antaa takaus, joka liittyy kunnan liikuntalain mukaisten tehtävien edistämiseen. Kyseinen uimavalmennuskeskus-hanke liittyy kunnan liikuntalain mukaisten tehtävien edistämiseen, sillä keskuksen avulla kunta esimerkiksi rakentaa ja ylläpitää liikuntapaikkaa sekä järjestää liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen.

Takauksen myöntämisen yhteydessä kunnan tulee ottaa huomioon EU:n valtioneuvoston päätökset. Kyseiseen takaukseen (ja myös kunnan SVOP-rahoitukseen) ei arvioida sisältyvän kiellettyä valtiontukea johtuen seuraavista seikoista:

- 1) Opetus- ja kulttuuriministeriö ei rahoita puhtaasti markkinallisia hankkeita
- 2) Ei ole nähtävissä, että kukaan yksityinen toimija lähtisi rakentamaan uimahallia ja toimimaan kyseisten palvelujen vaihtoehtoisena tarjoajana
- 3) Valtioneuvoston päätöksessä liikuntalakiin liittyvät asiat muodostavat jossain määrin oman kokonaisuutensa.

Tällöin takauksesta ei tarvitse periä takausprovisiota.

Yhtiön tulos tulee olemaan todennäköisesti vuosittain tappiollinen. Yhtiön oma pääoma pidetään kunnossa SVOP-sijoituksen kautta. Yhtiön käyttökate tulee pysyä plusmerkkisenä rahan riittävyyden näkökulmasta. Mikäli käyttökate menee miinusmerkkiseksi, kattavat osakkaat sen tarvittaessa SVOP-sijoituksen kautta.

Suunnitelmana on tehdä hallista vuoden 2022 aikana niin sanotut L2-tason kuvat, jotka riittävät avustushakuun. L2-tason kuvien kustannusarvio on noin 30.000 – 50.000 euroa.

Kunnan kannalta perusteluina hankkeelle nähdään uintimahdollisuuksien turvaaminen lähellä jatkossakin ja kuntalaiskäytön lisääntyminen selkeästi nykyisestä, sillä nykyinen halli on jouduttu monesti sulkemaan asiakaskäytöltä Urheiluopiston muun käytön vuoksi (esimerkiksi leiritysten aikana). Uudessa hallissa kuntalaisten käyttö olisi mahdollista samanaikaisesti Urheiluopiston kautta tapahtuvan käytön kanssa ympärivuotisesti, muutamaa mahdollista yksittäistä poikkeusta lukuun ottamatta. Hanke mahdollistaa myös uinnin tulemisen uudeksi lajiksi Kuortaneen lukioon, millä toteutuessaan on lukiota vahvistava ja sen houkuttelevuutta lisäävä merkityksensä. Vuonna 2020 hyväksytyssä lukion kehittämissuunnitelmassa tavoitteena on lukion oppilasmäärän oleminen 250 oppilasta vuonna 2025. Uimavalmennuskeskus tukisi kehittämissuunnitelman tavoitetta. Uinnin saaminen lukion lajiksi heijastuisi myös Kuortaneen yhteiskoulun (yläkoulun) kehitykseen.

Hyvinvointipalvelujen tarjolla oleminen mahdollistaa myös väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä, niin fyysisen kuin sosiaalisenkin. Tämä tukee esimerkiksi kunnan vuosille 2020 – 2024 laaditun liikuntastrategian toteutumista, jonka tärkein tavoite on kasvattaa kuntalaisten liikunta-aktiivisuutta eri toimin. Kuortaneen vahvuustekijät urheilupaikkakuntana mahdollistavat profiloitumista maakunnallisesti ja laajemminkin hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä, mikä tulee sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen myötä olemaan tulevaisuudessa yhä tärkeämpi osa kuntien roolia. Tätä kehitystyötä myös uimahalli-hanke osaltaan tukee. Urheiluopiston merkitys myös esimerkiksi työllistäjänä säteilee hyötyinä kuntaan. Hankkeen ja valmistuneen hallin nähdään lisäävän kunnan

tunnettavuutta sekä tukevan ja edistävän kunnan markkinointia, etenkin kun huomioidaan sen valtakunnallinen status harjoitus- ja valmennuskeskuksena. Hallin poikkeavuuden lähialueen kuntien uimahalleista nähdään houkuttelevan kävijöitä myös naapurikunnista.

Syksyllä 2021 toteutetussa kunnan asukas- ja muuttajatutkimuksessa liikuntapalvelut saivat hyviä arvioita. Urheiluopisto nousi selkeästi esille liittyen mielikuviin Kuortaneesta. Uimavalmennuskeskuksen hanke ylläpitää ja vahvistaa entisestään Kuortanetta liikuntapaikkakuntana.

Hyötynä tulee nähdä myös kunnalle vuosittain perittävä kiinteistövero, joka tasataan 20 vuoden ajalle niin että veroa maksetaan vuosittain sama summa. Tämän hetken arvion mukaan vuosittain maksettava summa on noin 50.000 euroa. Veron määrä tarkentuu hankkeen edetessä. Mikäli lainsäädäntö kiinteistöverotuksen osalta muuttuu keskeisesti, tulee asian vaikutukset tällöin arvioida.

Valmistelun yhteydessä laadituissa laskelmissa hallin käyttäjämäärän on arvioitu olevan noin 74.800 käyntiä / vuosi. Arviossa on mukana niin Urheiluopiston kautta tapahtuva Uimaliiton käyttö kuin muukin käyttö sekä hallin mahdollistamien uusien vesilajien käyttö. Tämän lisäksi laskelmiin sisältyy urheilulukion käyttö sekä Kuortaneen kunnan ja muiden kuntien taholta tapahtuva käyttö. Laskelmat tarkentuvat valmistelun edetessä.

Kunta maksaa uimahalli-yhtiölle maksimissaan 26.000 euroa vuodessa (riippuen yhtiön käyttökatteesta) 17 vuoden ajan, jolla mahdollistetaan Kuortaneella asuvien peruskouluikäisten ja sitä nuorempien uimavalmennuskeskuksen asiakkaille ilmainen käyttö vuoden aikana. Ensimmäisen kolme vuotta kyseinen maksu kunnan toimesta on tämänhetkisen arvion mukaan 50.000 euroa. Ilmaiskäyttö mahdollistetaan siis 20 vuoden ajaksi. Myös tämä lisää uintimahdollisuuksia selkeästi nykytilanteeseen nähden ja toimii tärkeässä roolissa myös kunnan markkinoinnin kannalta.

Tällä hetkellä muun muassa uimahallin osalta on toteutettu kuntalaisille käytäntöä, jossa käyntikerta on maksanut asiakkaalle yhden (1) euron ja kunta on maksanut kustakin käyntikerrasta 3,14 euroa. Edellä kuvatun ilmaiskäytön myötä tulisi tarkasteluun päällekkäisyyksien poistaminen kahden eri mallin kesken (koskien peruskouluikäisiä ja sitä nuorempia) sekä kunnan kustannusten vähentyminen niin sanotussa Euron lippu -mallissa. Samoin on huomioitava ilmaiskäytön myötä vähentyvät alakoulujen ja yläkoulun kustannukset, jotka ovat syntyneet koulujen uimahallilla käynneistä.

Uimavalmennuskeskus vahvistaa ja säilyttää Urheiluopiston asemaa Suomen Olympiakomitean toimesta valitun kuuden (6) keskeisen valtakunnallisen huippu-urheilukeskuksen joukossa. Tällä on tärkeä merkitys myös kunnan tunnettavuuden ja kehittymisen kannalta. Suurin olosuhdevaje niin Kuortaneen kuin koko Suomen huippu-urheiluolosuhteissa on kansainvälisen uintiurheilun harjoituskeskuksen puuttuminen. Nykyiset olosuhteet Kuortaneella eivät ole parhaat mahdolliset Suomen Uimaliiton toimesta tapahtuvalle maajoukkueleiritykselle. Uuden olosuhteen myötä Uimaliitto on sitoutumassa kasvattamaan leiritystä merkittävästi. Myös valtakunnalliset perustelut, esimerkiksi uinnin harrastuslajina kasvussa oleminen, uinti lajina jossa olosuhteen merkitys on keskeinen ja joka on investointina kallis sekä Kuortane hyvänä paikkana keskukselle sijaintinsa ja olemassa olevien olosuhteiden ja palvelujen näkökulmasta, puoltavat hankkeen toteuttamista.

Halliin tulevaisuudessa tehtävät peruskorjaukset rahoitetaan yhtiön osakkaiden kesken omistusosuuksien suhteessa (kunta 19,9%, Urheiluopisto 80,1%).

Lopullinen uimavalmennuskeskuksen rakentamispäätös on kunnassa tehtävä mahdollisen valtionavustuksen myöntämisen jälkeen keväällä 2023. Mahdollisten myönteisten päätösten jälkeen varsinainen suunnittelu tapahtuisi vuonna 2023 ja rakentaminen ajoittuisi vuosille 2024 – 2025.

SVOP-sijoituksen käynnistämisen ajankohdasta sovitaan erikseen yhtiön omistajien kesken.

Hankkeen jatkovalmisteluun tulee nimetä suunnittelutoimikunta, jossa on edustus Urheiluopistosta ja kunnasta. Suunnittelutoimikunnan tehtäviksi tulee valmistella ja lähettää L2-tason suunnittelun tarjouspyyntö ja hyväksyä tarjous sekä myöhemmin koordinoida suunnittelutyön käynnistymistä ja etenemistä.

Asiaa on käsitelty vuoden 2022 aikana useasti kunnanhallituksen iltakouluissa. Lisäksi asiaa on käsitelty kuluvan vuoden aikana kahdesti kunnanvaltuuston iltakoulussa.

Esittelijä Kunnanjohtaja Teemu Puolijoki

Päätösehdotus: Kunnanhallitus

- 1) esittää kunnanvaltuustolle, että se hyväksyy esittelytekstiin sisällytetyn hankesuunnitelmaehdotuksen
- 2) nimeää kunnan edustajat perustettavaan suunnittelutoimikuntaan
- 3) valtuuttaa osaltaan suunnittelutoimikunnan valmistelevaan ja hyväksymään L2-tason suunnittelun tarjouspyynnön ja tarjouksen sekä toimimaan työryhmänä suunnittelun ohjaamisessa
- 4) valtuuttaa kunnanjohtajan ja hallintojohtajan kunnan osalta allekirjoittamaan tarjouspyynnön ja hyväksytyt tarjouksen.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

Kunnanhallitus päätti nimetä suunnittelutoimikuntaan kunnanvaltuuston 2. varapuheenjohtajan Jukka Rantasen ja kunnanhallituksen jäsen Juha-Matti Salimäen sekä teknisen johtajan ja kunnanjohtajan.

Annu Ridanpää-Taittonen Urheiluopistosäätiön työntekijänä ja Riikka Varila Urheiluopistosäätiön hallituksen jäsenenä, ilmoittivat esteellisyytensä ja poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Annie Yli-Leppälä osallistui varajäsenenä tämän asian käsittelyyn ja päätöksentekoon.

Khall 08.12.2022 § 248

Valmistelijä Kunnanjohtaja Teemu Puolijoki

L2-tason suunnittelua on toteutettu kesän ja syksyn 2022 aikana valitun suunnittelijan (Arktes Oy) toimesta. Syksyllä 2022 on perustettu kunnan ja Urheiluopiston yhteisesti omistama Kuortaneen Uintikeskus Oy (kunnanvaltuusto 26.9.2022 § 55).

Ajatuksena on ollut että mahdollinen valtionavustuksen myöntäminen keväällä 2023 käynnistäisi varsinaisen suunnittelun. Mahdollinen kielteinen valtionavustuspäätös lopettaisi hankkeen valmistelun. Asetelma on kuitenkin muuttunut Opetus- ja kulttuuriministeriön edustajan syksyllä 2022 tapahtuneen Urheiluopisto-vierailun myötä. Ministeriöstä on tällöin viestitetty, että mahdollisen avustuksen myöntämisen jälkeen rakentaminen tulisi käynnistää 31.10.2023 mennessä. Koska hankkeen suunnitteluvaiheen kestoksi on arvioitu noin kuusi kuukautta ja urakoiden kilpailuttamisen kestoksi noin kaksi kuukautta, ei suunnittelun käynnistäminen vasta avustuspäätöksen jälkeen ole aikataulullisesti mahdollista. Hankkeen varsinainen suunnittelu tulisi siis käynnistää jo vuoden 2023 alussa, ennen valtionavun mahdollista myöntämispäätöstä. Muuttunut tilanne vaatii kunnalta päätöksen sen osalta, miten hankkeen osalta edetään muuttuneissa reunaehdoissa.

Edellä kuvattu aiheuttaa sen, että suunnittelun käynnistäminen kunnan ja Urheiluopiston kustantamana sisältää riskin ettei avustusta välttämättä saada, mutta suunnittelukulut joudutaan joka tapauksessa kustantamaan. Tuore (L2-suunnittelukokonaisuuteen kuuluva) kustannusarvio suunnittelukuluista on 850.000 euroa. Muuttuneen aikataulutuksen johdosta Kuortaneen Uintikeskus Oy on laittanut varsinaisen rakentamissuunnittelun kilpailutukseen. Suunnittelutarjoukset saadaan 7.12.2022. Tällöin myös varmistuu suunnittelun todellinen kustannustaso.

Avustushakemuksen siirtäminen vuodella ei ratkaise kuvattua ongelmaa siitä, että suunnittelu tulisi käynnistää sillä riskillä ettei avustusta myönnettäisi (mikäli arvioidaan että jatkossakaan ministeriö ei anna mahdollisuutta pyynnöstä siirtää hankkeen käynnistymistä seuraavalle vuodelle).

Hankkeen lähtötilanteessa sen kustannuksiksi on arvioitu 12,0 milj. euroa ja tällä kustannusarviolla hanketta on haettu Opetus- ja kulttuuriministeriön liikuntapaikkojen rahoitussuunnitelmaan. L2-suunnitteluun sisältyen on marraskuussa 2022 saatu ensimmäiset arviot hankkeen kustannuksista luonnoskuvien perusteella. Tuoreessa kustannusarviossa kustannukset ovat noin 17,9 milj. euroa. Rakennuskustannusten viimeaikaisen nousun ohella kustannuslisäys johtuu esimerkiksi katsomotiloista, joihin alkuperäisessä suunnitelmassa ei oltu varauduttu riittävästi. Näiden tärkeys on tuotu esille ministeriön toimesta. Lisäksi esimerkiksi teknisiin tiloihin on tullut varautua alkuperäistä suuremmilla tiloilla esimerkiksi ilmanvaihtokoneiden johdosta. Hallin neliömäärää on jouduttu kasvattamaan, jolla on kustannuksia lisäävä merkitys. Hankkeen kustannusarviosta löytyy kuitenkin eriä, jotka arvioidaan pystyttävän toteuttamaan kustannusarviossa esitettyä edullisemmin. Karkeasti hankkeen uudeksi kustannusarvioksi on arvioitu 15,0 milj. euroa. On myös viitteitä rakennustuotannon hiipumisesta, millä olisi kustannuksia laskeva vaikutus.

Koska kustannukset ovat selvästi nousseet, avustushakemus on tarkoitus jättää saadulla kustannusarviolaskelmalla (noin 17,9 milj. euroa) ja hakea avustusta edellä kerrotuin perustein (kustannusten nousu ja bruttoneliömäärän kasvu). Kohonnut kustannustaso antaa perusteet hakea avustusta korotetulla 5,0 milj. euron summalla aiemman 4,0 milj. euron sijaan. Jos korotetun mukainen avustus saataisiin, jäisi Urheiluopiston ja kunnan kustannettavaksi yhteensä 10,0 milj. euroa (aiemman 8,0 milj. euron sijaan). Laskettaessa keskuksen kustannukset 15,0 milj. euron ja 4,0 milj. euron avustuksen mukaisesti, nousisivat kunnan kustannukset hankkeen osalta aiemman arvion noin 3,28 milj. euron sijaan noin 6,34 milj. euroon. Taustalla on huomioitu viimeaikainen korkotason sekä energian hinnan kehitys. Huomioitavaa on kuitenkin että laskelmat ovat viitteellisiä, sillä esimerkiksi korkotason kehitys, energian hinta ja inflaatio ovat tällä hetkellä vaikeasti ennustettavia. Arviot voivat myös tulevaisuudessa kehittyä myönteisempään suuntaan.

Sen ohella että suunnittelu tulisi käynnistää jo ennen tietoa siitä onko avustuspäätös myönteinen, asetelmasta tekee haastavan myös se että todellinen rakentamisen kustannustaso tiedetään vasta kun urakointi on kilpailutettu ja siihen liittyvät tarjoukset saatu. Urakoinnin kilpailutus tapahtuu vasta hallin suunnittelun toteuduttua. Tämä ongelmatiikka olisi vastassa kuitenkin myös alkuperäisen aikataulutuksen tilanteessa.

Hankkeen jatkoa koskien ensimmäinen askel on tieto suunnittelukuluista. Tämä tieto saadaan suunnittelutarjousten myötä 7.12.2022. Esityslistan valmistumis- ja lähettämisvaiheessa tarkkaa kustannusta suunnittelun osalta ei vielä tiedetä. Riippumatta suunnittelukulujen suuruudesta, on kunnan päätettävä miten ylipäänsä suhtaudutaan riskin ottamiseen siihen liittyen ettei valtionavustusta välttämättä myönnetä. Kunnan kannalta mainitun riskin ottaminen ei ole perusteltua. Mikäli avustusta ei keväällä 2023 tulnaisi valtion toimesta myöntämään, ei kunnalle tällöin saisi syntyä kustannuksia suunnittelusta. Toki huomioitava on että myös alkuperäisessä ajatuksessa varsinaisen suunnittelun tekemisestä vasta myönteisen avustuspäätöksen jälkeen, ei valtionavustusta voitaisi hyödyntää suunnittelussa mikäli suunnittelun jälkeen varsinaiseen rakentamiseen ei esimerkiksi rakentamisen korkeiden kustannusten vuoksi päätettäisikään lähteä. Tällöin kunnalla kuitenkin olisi varmuus siitä että valtio on tukemassa hanketta. Ilman valtionavustusta ei uintikeskusta ainakaan voida lähteä

rakentamaan. Myös muuttuneessa tilanteessa on huomioitava, että vaikka valtionavustus myönnettäisiin mutta rakentamiseen ei päätettäisikään lähteä, ei tällöin avustusta voi hyödyntää suunnittelussa.

Valtion liikuntaneuvosto puoltaa uintikeskusta yhteensä 2,75 milj. euron avustuksella. Ainakin tietyn suuruista avustusta hankkeelle voidaan pitää todennäköisenä.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Teemu Puolijoki

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se päättää seuraavaa: Hankkeessa on tärkeää edelleen edetä, joten suunnitteluvaiheeseen (suunnittelukulut noin 580.000 euroa) voidaan kunnan näkökulmasta lähteä mikäli riskin sen kuluista Kuortaneen Uintikeskus Oy:n rahoittamisen kautta kantaa Urheiluopisto tilanteessa jossa valtionavustusta ei myönnettäisi. Toisin sanoen mainitussa tilanteessa suunnittelukulut jäisivät yksin Urheiluopiston kustannettavaksi. Jos valtionavustus myönnetään, kunta ja Urheiluopisto jakavat suunnittelukustannukset yhtiön rahoittamisen osuiksi mukaisesti (kunta 37,5%, Urheiluopisto 62,5%). Päätös uintikeskuksen rakentamisesta tehdään erikseen, suunnittelun valmistuttua ja tiedettäessä urakoinnin kustannukset.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin

Riikka Varila Urheiluopistosäätiön ja Uintikeskus Oy:n hallituksen jäsenenä ja Jaana Salo Uintikeskus Oy:n hallituksen jäsenenä ilmoittivat esteellisyytensä ja poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Annie Yli-Leppälä osallistui varajäsenenä tämän asian käsittelyyn ja päätöksentekoon 18:03-19:05

Kunnanjohtaja Teemu Puolijoki toimi pöytäkirjanpitäjänä tässä pykälässä.

Lisätietojen antaja

Kunnanjohtaja Teemu Puolijoki, teemu.puolijoki@kuortane.fi, 050 4066 645

Kvalt 16.12.2022 § 71

Käsittely:

Asiasta käydyn keskustelun kuluessa Pasi Honkala esitti, että kunta osallistuu suunnittelukustannuksiin Urheiluopiston ja kunnan rahoitusosuuksien suhteessa vain siinä tapauksessa, jos rakennushanke toteutetaan. Jos rakennushanke ei toteudu, suunnittelukustannuksista vastaa kokonaan Urheiluopisto.

Honkalan esitystä ei kannatettu.

Päätös:

Kunnanhallituksen ehdotus hyväksyttiin.

Annu Ridanpää-Taittonen Urheiluopistosäätiön työntekijänä, Riikka Varila Urheiluopistosäätiön ja Uintikeskus Oy:n hallituksen jäsenenä ja Jaana Salo Uintikeskus Oy:n hallituksen jäsenenä ilmoittivat esteellisyytensä ja poistuivat paikaltaan tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Merja Liesmäki ja Nora Pesonen osallistuivat varajäseninä tämän asian käsittelyyn ja päätöksentekoon.

Varapuheenjohtaja Seppo Palomäki toimi puheenjohtajana ja kunnanjohtaja Teemu Puolijoki pöytäkirjanpitäjänä tämän pykälän käsittelyn ja päätöksenteon ajan.

Valmistelija

Kunnanjohtaja Teemu Puolijoki

Uintikeskuksen rakentamissuunnitelmat ovat valmistuneet kesällä 2023. Tämän jälkeen Kuortaneen Uintikeskus Oy on kilpailuttanut keskuksen rakentamisurakan ja saanut tarjoukset elokuun 2023 lopulla. Uintikeskuksen rakentamisen kokonaisuus suunnittelutyö mukaan luettuna on tarjousten myötä asetettun suunnilleen seuraavaan tasoon (kustannusarvio 31.8.2023):

- Suunnittelu ja valmistelu	636.500 euroa
- Tilajahankinnat	887.000 euroa
- Urakat (sis. riskivaraus 450.000 euroa)	15.230.400 euroa
- Valvonta	254.400 euroa
- Sekalaiset kulut (sis. mm. rak.aik.korot)	<u>699.700 euroa</u>
Yhteensä	17.708.000 euroa

Kokonaisuuden kustannustaso on siis samaa luokkaa kuin L2-suunnittelun myötä syntynyt kustannusarvio (noin 17,9 milj. euroa), jolla hankkeelle haettiin loppuvuodesta 2022 valtionavustusta. Kuitenkin rahoituskustannusten nousu vaikuttaa siihen, että yhtiön osakkaiden (Kuortaneen Urheiluopisto ja Kuortaneen kunta) tosiasiallisesti kustantama osuus 20 vuoden aikana on suurempi kuin aiemmin on arvioitu. Kunnan SVOP-rahoituksen osuudeksi 20 vuoden aikana on arvioitu yhteensä noin 8,22 milj. euroa (sisältää lainan lyhennykset ja korot). Huomioitava kuitenkin on, että esimerkiksi korkotason muutokset voivat vaikuttaa lopulliseen summaan. Ensimmäisenä vuonna (2026) kun sekä lyhennys että korot maksetaan koko vuonna, on kunnan rahoitusosuus noin 524.000 euroa (lyhennys + korko). Vuosien mittaan koron osuuden pienentyessä SVOP tulee suuruudeltaan vähenemään.

Kunnanvaltuuston hyväksyessä 13.6.2022 § 39 uintikeskusta koskevan hankesuunnitelman on hankkeen kustannusarviona ollut 12,0 milj. euroa, josta kunnan rahoitusosuudeksi sovitun 37,5 %:n mukaisesti on muodostunut 3,0 milj. euroa. Tämän jälkeen hankkeeseen on tullut kustannuksia lisääviä muutoksia esimerkiksi katsomo- ja teknisten tilojen osalta. Hankkeen sisällöllisen muutoksen johdosta tietynasteinen kustannustason nousu on siis loogista. Kunnanvaltuusto on 16.12.2023 § 71 päättänyt osallistua hankkeen rakentamissuunnittelun kustannuksiin 37,5 %:n mukaisesti, mikäli hankkeelle myönnetään valtionavustus. Samalla on kuitenkin edelleen korostettu, että päätös uintikeskuksen rakentamisesta tehdään erikseen, suunnittelun valmistuttua ja tiedettäessä urakoinnin kustannukset.

Hankkeelle on maaliskuussa 2023 myönnetty opetus- ja kulttuuriministerin toimesta 2,5 milj. euron valtionavustus. Lisäavustusta hankkeelle ollaan hakemassa, mutta uintikeskuksen rakentaminen tulee käynnistää jo ennen tietoa mahdollisesta uudesta valtionavustuksesta. Näin siis sen mahdollista toteutumista ei toistaiseksi voida huomioida hankkeen kustannuksiin ja rahoitukseen liittyvissä laskelmissa.

Kunnanvaltuusto on 26.9.2022 § 39 hyväksynyt Urheiluopiston ja kunnan välisen, uintikeskusta koskevan osakassopimuksen. Osakassopimuksessa Urheiluopiston osuudeksi hankkeen rahoittamisen osalta määritellään 62,5 % ja kunnan osuudeksi 37,5 %. Mikäli rahoitusosuuksia nyt lähdeittäisiin muuttamaan, vaatisi tämä osakassopimuksen päivittämisen. Lisäksi mahdollisen rakentamishankkeen rahoittajan näkemyksen mukaan kunnan rahoitusosuuden tulee olla osakassopimuksen mukainen 37,5 %. Tämän tärkeyttä on korostanut myös Urheiluopisto.

Päätös tulee siis käytännössä tehdä sen osalta, lähteekö kunta mukaan hankkeeseen osakassopimuksen mukaisen 37,5 %:n rahoitusosuutensa

mukaisesti (joka kohonneen kustannusarvion myötä tarkoittaa edellä mainittua, tämänhetkisen arvion mukaista noin 8,22 milj. euroa 20 vuoden aikana), vai päätyykö kunta jäämään sivuun hankkeesta, tiedostaen samalla että hanke jää ainakin toistaiseksi toteutumatta. Yksin Urheiluopisto ei hanketta luonnollisesti kykene toteuttamaan.

Kustannusarvion mukaisen investoinnin vaikutusta kunnan talouteen on arvioitu vuosien 2024 – 2026 osalta. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen myötä kunnan toimintamenoista on poistunut merkittävä osuus, toisaalta verotuloja ja valtionosuuksia on myös leikattu. Toimintakulujen nousuksi kyseisellä vuosivälillä on arvioitu vuosittain 2 – 2,5 %, toimintatuottojen kasvuksi vuosittain 1,7 %. Arviossa on huomioitu myös korkomenojen kasvutrendi. Verotuloennuste on otettu Kuntaliiton tietojen pohjalta, valtionosuudet on arvioitu säilyvän kyseiset vuodet samalla tasolla. Lopputulemaksi on muodostunut vuosittaisen vuosikatteen osalta noin 1,2 milj. euroa. Tulos muodostuisi suunnitelmakaudella ylijäämäiseksi.

Kunnassa on käynnistynyt vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025 – 2026 taloussuunnitelman valmistelu kunnanhallituksen antaessa talousarvion laadintaohjeet 21.8.2023 § 415. Laadintaohjeissa linjataan muun ohella, että tavoitteena tulee olla ettei vuoden 2024 nettoinvestointien määrä ylitä vuosikatteen määrää. Tämä on ollut linjauksena kunnassa myös vuosien 2022 ja 2023 talousarviota koskien, sen jälkeen kun Alvarin koulun rakentamiseen liittyvät kustannukset eivät ole enää sisältyneet investointeihin.

Uintikeskuksen mahdollista rakentamista on arvioitu edellä mainitun periaatteen kannalta. Vuosien 2024 ja 2025 investointitaso arviointi on tehty siten, että nyt kunnan investointisuunnitelmiin kyseisten vuosien osalta kuuluvien hankkeiden lisäksi on huomioitu mahdollinen lukion laajentaminen (arvio yhteensä noin 2,0 milj. euroa) sekä uintikeskuksen SVOP-rahoitus. Vuoden 2026 osalta arvioitaisiin investointien kokonaistasossa palattavan maltillisemmalle tasolle. On kuitenkin huomioitava, että viimeistään vuoden 2026 jälkeen esimerkiksi mahdollinen puutarhakylä ja kevyen liikenteen väyliin liittyvät tarpeet voivat tulla kuormittamaan kunnan investointien kokonaisuutta.

Edellä kuvatulla tavalla voidaan karkeasti arvioida, että huomioitujen investointien ja Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystalouden purkamisen kautta lisääntyvien velkavastuiden myötä kunnan lainamäärä lisääntyisi vuoden 2026 jälkeen noin 3.200 euroon / asukas. Tällä hetkellä lainaa on noin 2.600 euroa / asukas. Lähtökohtana tulisi kuitenkin pitää, että lukion mahdollisen laajennuksen valmistuttua alettaisiin vähitellen palata vuosikate kattaa nettoinvestoinnit - periaatteeseen.

Kunnan lainamäärän lisääntyminen rakentamiseen lähdeettäessä on kuitenkin tiedostettava, kuten myös se että SVOP muodostaa kunnan talousarvioiden investointiosasta merkittävän osuuden vuosia. Näin sillä väistämättä on oma vaikutuksensa investointien suunnittelun kokonaisuuteen.

Nykyisen Urheiluopiston uimahallin arvioidaan olevan käyttöikänsä päässä eikä sen peruskorjausta nähdä järkevänä. Muutaman vuoden kuluessa Urheiluopisto joutuu siis joka tapauksessa miettimään miten tulevaisuuden osalta toimitaan (rakennetaanko uusi halli vai hankitaanko uintipalvelut jollain muulla keinoin). Keskustelua ei toistaiseksi ole käyty kunnan ja Urheiluopiston kesken siitä, miten toimitaan mikäli nyt käsittelyssä oleva uintikeskus-hanke ei etene. Jos uusi uimahalli halutaan rakentaa, arvioitavaksi tulee myös halutaanko uinnin valtakunnallista harjoituskeskusta edelleen tavoitella ja hakea sitä varten merkittävää valtionavustusta, vai tavoitellaanko nykyisen kokoisen uimahallin rakentamista.

Vertailtaessa lähialueen kuntina Ähtäriä ja Lapuaa (joissa molemmissa tehty päätökset uimahalliprojektista), voidaan todeta kustannusarvion Ähtäriin hallin osalta olevan nettona noin 7,8 milj. euroa ja Lapuan nettona noin 9,5 milj. euroa. Kunnan osuuden uintikeskuksen rahoituksesta (nyt lähtökohtana pidetyn noin 15,0 milj. euron tasosta noin 5,6 milj. euroa tai esimerkiksi 2,0 milj. euron lisäävustuksen jälkeen noin 13,0 milj. euron tasosta noin 4,9 milj. euroa) ei voida katsoa poikkeavan juurikaan erityisesti Ähtäriin hallin kustannukseen nähden,

mikäli kustannus suhteutetaan kunnan kokoluokkaan (varsinkin mikäli lisäavustus myönnettäisiin). Lapuan projekti ei ole rakentamisen osalta vielä käynnistynyt.

Uintikeskuksella olisi kiistatta positiivisia vaikutuksia Kuortaneelle. Kuitenkin samalla esimerkiksi kunnan investointitarpeen ja sen myötä lisääntyvän lainoitustarpeen ohella on myös huomioitava maailmantaloudellisen tilanteen ja kuntataloustilanteen epävarmuus tulevien vuosien osalta (esimerkiksi valtionosuuksien kehittyminen), sekä uintikeskuksen merkittävä kustannusnousu.

Uintikeskuksen rakentamista varten otettavan luoton takaaminen on tarkoitus toteuttaa molempien osapuolten yhteisvastuullisella takauksella, joka tuo rahoitukselle korkohyötyä. Kyseinen uintikeskuksen hanke liittyy kunnan liikuntalain mukaisten tehtävien edistämiseen, sillä keskuksen avulla kunta esimerkiksi rakentaa ja ylläpitää liikuntapaikkaa sekä järjestää liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen. Uintikeskus palvelee kuntalaisia uimahallina. Uimahallin oleminen Kuortaneella jatkossakin nähdään tärkeäksi muun muassa sen terveyttä ja hyvinvointia sekä vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksia edistävän vaikutuksensa johdosta. Lisäksi uimahallilla on esimerkiksi kunnan liikuntapaikkakunta-imagoa ylläpitävä ja vahvistava merkitys, joka nähdään tärkeäksi kunnan elinvoimaisuuden, vetovoimaisuuden ja markkinoinnin kannalta. Kunnanvaltuuston 13.6.2022 § 39 hyväksymän hankesuunnitelman mukaisesti uintikeskuksen rakentuminen mahdollistaa kuortanelaisille peruskouluikäisille ja sitä nuoremmille uintikeskuksen asiakkaille (yhtiön käyttökatteesta riippuen kunnan yhtiölle maksaman korvauksen kautta) keskuksen ilmaiskäytön yhteensä 20 vuoden ajaksi.

Kuntalain selitysteoksessa (Harjula-Prättälä 2023: Kuntalaki - Tausta ja tulkinnot) käsitellään kunnan takaukseen liittyviä asioita. Teoksen mukaan kunnan on toimenpiteitä harkitessaan otettava huomioon kunnan toiminnan vaikutukset markkinoilla tapahtuvaan kilpailuun, jota kilpailu- ja kuluttajavirasto toimivaltansa puitteissa valvoo.

Euroopan komissio on antanut tiedonannon EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta valtioneuvoston takauksina (2008/ C 155/02). Tiedonannon mukaan seuraavien edellytysten täytyminen riittää osoittamaan, ettei yksittäinen valtioneuvoston takaus ole valtioneuvoston tuki:

Lainanottaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa, takauksen laajuus voidaan myöntämishetkellä mitata asianmukaisesti, takaus ei kata enempää kuin 80 prosenttia lainasaamisen tai muun rahoitussitoumuksen määrästä ja takauksesta maksetaan markkinaperusteinen hinta.

EU-tiedonannossa todetaan, että jos jokin edellä mainituista edellytyksistä ei täyty, se ei tarkoita, että takaus katsottaisiin automaattisesti valtioneuvoston tueksi.

Kyseiseen takaukseen (ja myöskään kunnan SVOP-rahoitukseen) ei arvioida sisältyvän kiellettyä valtioneuvoston tukiä johtuen seuraavista seikoista:

- 1) Opetus- ja kulttuuriministeriö ei rahoita puhtaasti markkinallisia hankkeita
- 2) Ei ole nähtävissä, että kukaan yksityinen toimija lähtisi rakentamaan uimahallia ja toimimaan kyseisten palvelujen vaihtoehtoisena tarjoajana
- 3) Valtioneuvoston sääntelyssä liikuntalakiin liittyvät asiat muodostavat jossain määrin oman kokonaisuutensa.

Tällöin takauksesta ei tarvitse periä takausprovisiota.

On myös huomioitava, että edellä mainitun selitysteoksen mukaan (juontuen kuntalain 126 §:stä) kunta ei toimi kilpailutilanteessa markkinoilla järjestäessään lain nojalla omana toimintanaan palveluja kunnan asukkaille ja muille, joille kunnan on lain perusteella järjestettävä palveluja. Lisäksi todetaan, ettei kilpailutilannetta voi syntyä järjestämislupaa edellyttävän opetuksen järjestämisessä. Kuortaneella sijaitsee urheilulukio, jolle valtio on antanut urheilun erityisen koulutustehtävän sekä sitä koskevan järjestämisluvan. Urheilulukiolle uimahalli on tärkeä tukipalvelu liittyen opiskeluun. Nykyinen Urheiluopiston

alueella sijaitseva uimahalli on käyttöikänsä päässä. Mikäli uintikeskus ei toteutuisi, tulisi uimahallin tukipalvelut urheilulukiolle kuitenkin järjestää tavalla tai toisella.

Kuntalain 129 §:n 1 momentin mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Kuortaneen kunnan tilikauden tulokset vuosina 2020 – 2022 ovat olleet ylijäämäisiä, ja myös kuluvalle vuodelle 2023 on ennakoitu ylijäämäistä tulosta. Kunnan taseessa on ylijäämää 31.12.2022 –tilanteessa noin 7,4 milj. euroa. Kuortaneen Uintikeskus Oy:n toiminnallisten tuottojen on arvioitu kattavan sen kulut. Yhtiölle annettavalla takauksella ei arvioida olevan merkittävää riskiä kunnan taloudelle.

Kuortaneen Uintikeskus Oy käy vielä neuvotteluja liittyen uintikeskuksen rahoitusjärjestelyihin. Lopulliset tiedot asian osalta saadaan vasta viikon 37 lopulla. Näin siis myöskään kunnanhallitukselle ei vielä voida tehdä esitystä siitä, osallistuuko kunta keskuksen rakentamiseen. Kunnanhallitus tulee käsittelemään hankkeeseen lähtemistä ja takauksen myöntämistä 14.9.2023.

Uintikeskuksen suunnittelukuvat ja yhtiön ensimmäisen toimintavuoden talousarviolaskelma on lähetetty kunnanhallitukselle esityslistan oheismateriaalina.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Teemu Puolijoki

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se ottaa asian käsiteltäväkseen kunnanhallituksen kokouksessaan 14.9.2023 tekemän esityksen mukaan.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin

Varapuheenjohtaja Riikka Varila Urheiluopistosäätiön ja Uintikeskus Oy:n hallituksen jäsenenä, jäsen Eeli Mäki-Mustapää urakkatarjouksen jättäneenä, kvalt pj. Annu Ridanpää-Taittonen Urheiluopistosäätiön työntekijänä ja pöytäkirjanpitäjä Jaana Salo Uintikeskus Oy:n hallituksen jäsenenä ilmoittivat esteellisyytensä ja poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Varajäsenenä tähän asiaan osallistuivat Annie Yli-Leppälä ja Antti Yli-Hynnä.

Koska puheenjohtaja oli estynyt ja varapuheenjohtaja esteellinen tuli kokoukselle valita tilapäinen puheenjohtaja tähän asiakohtaan.

Kunnanhallitus valitsi yksimielisesti Susanna Ylikantolan tilapäiseksi puheenjohtajaksi tähän asiakohtaan. Pöytäkirjanpitäjänä toimi Teemu Puolijoki.

Khall 14.09.2023 § 437
102/00.01.05/2022

Valmistelija

Kunnanjohtaja Teemu Puolijoki

Kuortaneen Uintikeskus Oy on neuvotellut kaksi lainaa uintikeskuksen rakentamista varten. Lainojen tiedot ovat seuraavat:

Laina 1 (Oma Säästöpankki)

Pääoma: 10.000.000 euroa

Korko%: 5,833 % (12 kk euribor + 1,75% marginaali)

Lyhennysvapaa: 2 vuotta (allekirjoituksesta)

Laina-aika: 10 vuotta

Lyhennysohjelma: 25 vuotta

Kk-lyhennyserä: 3 kk välein lyhennys+korko

Nostetaan erissä rakentamisaikana, järjestelypalkkio 50.000 euroa (0,5 % koko lainamäärästä)

Laina 2 (Työeläkeyhtiö Elo)

Pääoma: 5.000.000 euroa

Korko%: 5,331 % (12 kk euribor + 1,25% marginaali)

Lyhennysvapaa: 2 vuotta (allekirjoituksesta)

Laina-aika: 10 vuotta

Lyhennysohjelma: 25 vuotta

Kk-lyhennyserä: 3 kk välein lyhennys+korko

Nostetaan erissä rakentamisaikana, järjestelypalkkio 25.000 euroa (0,5 % koko lainamäärästä)

Lisäksi LähiTapiola on Oma Säästöpankin ja Työeläkeyhtiö Elon lisäksi alustavasti valmis tulemaan myöhemmin mukaan 2,0 milj. euron rahoituksella, ottaen Elon 5,0 milj. euron lainasta itselleen 2,0 milj. euroa samoilla ehdoilla kuin Elo.

Lainojen vastavakuudeksi esitetään haettavat kiinnitykset pääomaltaan 15.000.000 euroa tontin vuokra-oikeuteen (joka allekirjoitettu Kuortaneen Uintikeskus Oy:n ja Kuortaneen Urheiluopistosäätiön välillä 19.12.2022) ja tontille rakennettavaan rakennukseen. Kiinnitykset tulevat yhteiseksi vakuudeksi takaajille Kuortaneen kunnalle ja Kuortaneen Urheiluopistosäätiölle yhtäläisin oikeuksin.

Kuortaneen Urheiluopistosäätiön hallitus on tehnyt 13.9.2023 yksimielisen päätöksen edetä hankkeessa, kuitenkin ehdollisena siten, että Kuortaneen kunta lähtee mukaan osakassopimuksen mukaisesti. Tämä tarkoittaa siis 37,5 %:n rahoitusosuutta kunnan osalta.

Oma Säästöpankin ja Työeläkeyhtiö Elon lainatarjoustensa myötä arvio kunnan kokonaiskustannuksesta hankkeen osalta on päivittynyt. Vuonna 2026 kun SVOP ensimmäistä kertaa maksettaisiin täysimääräisenä koko vuoden osalta, olisi kunnan SVOP-määrä noin 535.000 euroa. Uintikeskus-hankkeen kokonaiskustannus noin 17,7 milj. euron kannalta laskettuna olisi kunnan osalta noin 9,7 milj. euroa. Laina-aika on pidentynyt aiemmin arvioidusta 20 vuodesta 25 vuoteen. SVOP:n vuotta kohti laskettu keskiarvo koko sen yhteismäärästä on pienentynyt noin 25.000 eurolla. On kuitenkin huomioitava myös, että voimassa olevan arvion mukaan lainatarjoustensa myötä vuosikohtainen SVOP kasvaisi määrältään muutama tuhat euroa.

Uintikeskus-hankkeen hyödyt Kuortaneelle ja laajemmallekin alueelle on tuotu esille kunnanvaltuuston 13.6.2022 § 39 hyväksymässä hankesuunnitelmassa. Hankesuunnitelmaan täydennyksenä voidaan hyötyjen osalta korostaa esimerkiksi seuraavaa:

Uintikeskuksessa uinnin osalta on tärkeää kuntourheilun ja huippu-urheilun samanaikaisen toteutumisen mahdollistuminen nykyistä paremmin. Lisäksi uuden uimahallin myötä kuortanelaisille suunnattua uinnin harrastus- ja kerhotoimintaa pystyttäisiin kehittämään laajemmin. Tästä hyötyisivät niin lapset, nuoret, aikuiset sekä erityisliikuntaryhmät, mille on ollut myös kysyntää ja tarvetta.

Vuonna 2019 kunnan liikuntastrategian valmistelun yhteydessä teetetyin liikunta- ja vapaa-aikakyselyn (n=217) mukaan vastanneista 71 % koki terveytensä erinomaiseksi tai hyväksi. Vastanneista 63 % koki liikuntasuosittelun toteutuvan arjessa kaikilta osin tai kestävyysliikunnan osalta. Vastanneista 81 % harrastaa säännöllisesti ja viikoittain omatoimista ulkoilua (esimerkiksi kävely, pyöräily, hiihto, luistelu), ja pelkästään viikoittaista uintia tai vesiliikuntaa 25 %. Urheiluopiston sisäliikuntatiloja käytetään muutoinkin aktiivisesti, ja eniten käytettyjä olivat kuntosalit, uimahalli ja palautumiskeskus, palloilukentät, jäähalli ja painisali. Urheiluopiston tiloissa vuonna 2018 alkanut, kunnan tukema 1 euron kuntalaisten käyttömaksu on ollut aktiivisessa käytössä. Vuosina 2018 - 2022 tuettua käyttömaksua on käytetty 14 000 – 21 000 kertaa, ja arvioiden noin 60 % käytöstä kohdistuu vesiliikuntapalveluihin tai uimahallin kuntosaliin erityisesti ikäihmisillä ja aikuisilla. Liikuntakyselyssä 55 % koki aikuisten tai lasten uimakoulutoiminnan enemmän tai vähemmän kiinnostavaksi toiminnaksi omassa liikkumisessa. Lisäksi monessa avoimessa vastauksessa toivottiin parempaa uimahallia, uimahallin aukiolojen laajentamista, paikallista uimaharrastus- / seuratoimintaa, ympärivuotista uimakoulua (etenkin aikuiset), monipuolisempaa vesiliikuntaa sekä vauva- / taaperouintia. Kyselyssä Kuortaneen liikunnanpalveluverkosto ja edullisuus koetaan vahvuudeksi, jota täydentää myös monipuolinen sekä aktiivinen seuratoiminta.

Kuortaneen urheilulukion osalta voidaan todeta, että se on Opetus- ja kulttuuriministeriön Koulutuksen arviointikeskus Karvin tekemässä ulkopuolisessa arvioinnissa arvioitu lukiona korkeatasoiseksi (2017). Uintikeskuksen saaminen Kuortaneelle vahvistaisi edelleen Kuortaneen asemaa erinomaisena kaksoisurakoulutuskeskuksena. Olympiakomitean raportissa (2017) valtakunnallinen urheilun erityinen koulutustehtävä ja valtakunnallinen kehittämistehtävä tulisi myöntää koulutuksen järjestäjille, joiden oppilaitokseen useat suomalaiset kärkilajit ohjaavat järjestelmällisesti potentiaalisia nuoria urheilijoitaan sekä henkilö- ja osaamisressussiaan. Näiden oppilaitosten tulee olla merkittävässä roolissa ko. lajiliittojen valmennusjärjestelmissä. Koulutuksen järjestäjän tulee sitoutua taloudellisesti oppilaitosten rahoittamiseen ja taata oppilaitoksen kyky valtakunnallisen tason kehittämistoimintaan. Näillä yksiköillä tulee olla käytössään monipuoliset opetusmenetelmät sekä pedagogiset ratkaisut, jotta huipulle tähtäävä urheilu ja lukiotutkintoon tähtäävä opiskelu ovat mahdollista menestyksellisesti yhdistää. Oppilaitoksen toimintakulttuurin tulee tukea ja innostaa huippusuorituksiin tähtäävää toimintaa. Koulutuksen järjestäjän tulee sitoutua kehittämään ja innovoimaan uusia ratkaisuja niin opetuksessa kuin urheilussa jaettavaksi valtakunnallisesti koko huippu-urheiluverkostoon. Lisäksi näissä yksiköissä tulee olla tarkoituksenmukaiset olosuhteet huipulle tähtäävän urheilun harrastamiseen sekä aktiivinen kansainvälinen yhteistyö ulkomaisten urheiluoppilaitosten kanssa. Näiden oppilaitosten osalta on taattava riittävä sisäänotto urheilun erityiseen tehtävään, jotta erityisen tehtävän järjestäminen on tehokasta. Kuortaneen uintikeskus-

hanke tukee kaikilta osin näiden edellä mainittujen asioiden toteutumista. Hanke edesauttaa urheilulukion kehittämistä ja olisi yhtenä osana viemässä eteenpäin ja kehittämässä suomalaista kaksoisuratoimintaa ja huippu-urheilua vesiliikunnan eri lajien osalta. Samalla tämä toimenpide tukisi merkittävästi suomalaisen urheilun strategisten tavoitteiden kansainvälinen menestys, korkeatasoinen osaaminen ja arvostettu urheilu toteutumista.

Kuortaneen yhteiskoulu (yläkoulu) on myös tärkeä osa Kuortaneen kaksoisuratoimintaa. Yhteiskoulu on olympiakomitean virallisen statuksen saanut urheiluyläkoulu. Uinti on kansainvälisen menestysvertailun perusteella luokiteltu varhaisen erikoistumisen lajiksi. Uintikeskuksen tulon arvioidaan lisäävän yläkoulun urheilijoiden määrää ja edesauttaisi varhaisemmassa vaiheessa uinnin lahjakkuuksia pääsemään huippuolosuhteisiin ja kehittämään valmiuksia opintojen ja urheilun vaativampaan yhdistämiseen.

Kuortaneen urheiluopisto on toiminut jo usean vuosikymmenen ajan uinnin valtakunnallisena leiritys- ja harjoituskeskuksena. Viimeisten vuosien aikana harjoitusleiritoiminta on kasvanut merkittävästi, koska kaupunkien uimahallien olosuhteissa on vaikeaa tai jopa mahdotonta järjestää uintileirejä. Kuortaneella leireilee Suomen uimaliiton ja useiden suurimpien uimaseurojen harjoitusryhmiä. Suoraan kunnalle tulevien elinvoimahyötyjen lisäksi voidaan korostaa muun ohessa esimerkiksi keskuksen Urheiluopiston jo nyt kasvaneen uintitoiminnan vahvistavaa vaikutusta. Kuortaneen uintikeskus-suunnitelma on ensimmäinen Suomessa kansainväliset mitat ja vaatimukset täyttävä leiritys-, harjoitus-, testaus- ja koulutusolosuhde. Urheiluopiston vahvistuminen luonnollisesti on hyödyksi myös kunnalle.

Uintikeskuksen välillisinä kuntaan kohdistuvina hyötyinä tulee huomioida myös esimerkiksi ulkopaikkakuntalaisten uimassa tai Urheiluopistolla käynnin yhteydessä Kuortaneella kauppa-asioilla tai muilla ostoksilla (esimerkiksi tankkaukset) käynnit.

Uintikeskuksen rakentamista varten otettavien lainojen takaaminen on tarkoitus toteuttaa molempien osapuolten yhteisvastuullisella takauksella, joka tuo rahoitukselle korkohyötyä. Kyseinen uintikeskuksen hanke liittyy kunnan liikuntalain mukaisten tehtävien edistämiseen, sillä keskuksen avulla kunta esimerkiksi rakentaa ja ylläpitää liikuntapaikkaa sekä järjestää liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen. Uintikeskus palvelee kuntalaisia uimahallina. Uimahallin oleminen Kuortaneella jatkossakin nähdään tärkeäksi muun muassa sen terveyttä ja hyvinvointia sekä vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksia edistävän vaikutuksensa johdosta. Lisäksi uimahallilla on esimerkiksi kunnan liikuntapaikkakunta-imagoa ylläpitävä ja vahvistava merkitys, joka nähdään tärkeäksi kunnan elinvoimaisuuden, vetovoimaisuuden ja markkinoinnin kannalta. Kunnanvaltuuston 13.6.2022 § 39 hyväksymän hankesuunnitelman mukaisesti uintikeskuksen rakentuminen mahdollistaa kuortanelaisille peruskouluikäisille ja sitä nuoremmille uintikeskuksen asiakkaille (yhtiön käyttökatteesta riippuen kunnan yhtiölle maksaman korvauksen kautta) keskuksen ilmaiskäytön yhteensä 20 vuoden ajaksi.

Kuntalain selitysteoksessa (Harjula-Prättälä 2023: Kuntalaki - Tausta ja tulkinnat) käsitellään kunnan takaukseen liittyviä asioita. Teoksen mukaan kunnan on toimenpiteitä harkitessaan otettava huomioon kunnan toiminnan vaikutukset markkinoilla tapahtuvaan kilpailuun, jota kilpailu- ja kuluttajavirasto toimivaltansa puitteissa valvoo.

Euroopan komissio on antanut tiedonannon EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta valtiontukeen takauksina (2008/ C 155/02). Tiedonannon mukaan seuraavien edellytysten täytyminen riittää osoittamaan, ettei yksittäinen valtiontakaus ole valtiontukea:

Lainanottaja ei ole taloudellisissa vaikeuksissa, takauksen laajuus voidaan myöntämishetkellä mitata asianmukaisesti, takaus ei kata enempää kuin 80 prosenttia lainasaamisen tai muun rahoitussitoumuksen määrästä ja takauksesta maksetaan markkinaperusteinen hinta.

EU-tiedonannossa todetaan, että jos jokin edellä mainituista edellytyksistä ei täyty, se ei tarkoita, että takaus katsottaisiin automaattisesti valtiontueksi.

Kyseisiin takauksiin (ja myöskään kunnan SVOP-rahoitukseen) ei arvioida sisältyvän kiellettyä valtiontukea johtuen seuraavista seikoista:

- 1) Opetus- ja kulttuuriministeriö ei rahoita puhtaasti markkinallisia hankkeita
- 2) Ei ole nähtävissä, että kukaan yksityinen toimija lähtisi rakentamaan uimahallia ja toimimaan kyseisten palvelujen vaihtoehtoisena tarjoajana
- 3) Valtiontukisääntelyssä liikuntalakiin liittyvät asiat muodostavat jossain määrin oman kokonaisuutensa.

Tällöin takauksista ei tarvitse periä takausprovisiota.

On myös huomioitava, että edellä mainitun selitysteoksen mukaan (juontuen kuntalain 126 §:stä) kunta ei toimi kilpailutilanteessa markkinoilla järjestäessään lain nojalla omana toimintanaan palveluja kunnan asukkaille ja muille, joille kunnan on lain perusteella järjestettävä palveluja. Lisäksi todetaan, ettei kilpailutilannetta voi syntyä järjestämislupaa edellyttävän opetuksen järjestämisessä. Kuortaneella sijaitsee urheilulukio, jolle valtio on antanut urheilun erityisen koulutustehtävän sekä sitä koskevan järjestämisluvan. Urheilulukiolle uimahalli on tärkeä tukipalvelu liittyen opiskeluun. Nykyinen Urheiluopiston alueella sijaitseva uimahalli on käyttöikänsä päässä. Mikäli uintikeskus ei toteutuisi, tulisi uimahallin tukipalvelut urheilulukiolle kuitenkin järjestää tavalla tai toisella.

Kuntalain 129 §:n 1 momentin mukaan kunnan myöntämä laina, takaus tai muu vakuus ei saa vaarantaa kunnan kykyä vastata sille laissa säädetyistä tehtävistä. Kunta ei saa myöntää lainaa, takausta tai muuta vakuutta, jos siihen sisältyy merkittävä riski. Kunnan edut tulee turvata riittävän kattavilla vastavakuuksilla. Kuortaneen kunnan tilikauden tulokset vuosina 2020 – 2022 ovat olleet ylijäämäisiä, ja myös kuluvalle vuodelle 2023 on ennakoitu ylijäämäistä tulosta. Kunnan taseessa on ylijäämää 31.12.2022 –tilanteessa noin 7,4 milj. euroa. Kuortaneen Uintikeskus Oy:n toiminnallisten tuottojen on arvioitu kattavan sen kulut. Yhtiölle annettavalla takauksella ei arvioida olevan merkittävää riskiä kunnan taloudelle.

Mikäli uintikeskus halutaan rakentaa Kuortaneelle, on sen toteutumisen mahdollisuus parhaimmillaan nyt. Sitä, onko keskusta mahdollista toteuttaa myöhemminä vuosina uudestaan haettavan valtionavustuksen avulla, on vaikea arvioida.

Mahdollisuus esimerkiksi 2,25 milj. euron lisävavustukselle hankkeelle on olemassa. Lisävavustus helpottaisi hankkeen taloudellisia vaikutuksia selkeästi. Lisävavustusta ei sen toteutumisen epävarmuudesta johtuen voida kuitenkaan ainakaan vielä huomioida hanketta arvioitaessa, ja uintikeskuksen rakentaminen tulisi käynnistää jo ennen varmuutta lisävavustuksen saannista.

Päivitetty uintikeskuksen ensimmäisen toimintavuoden talousarviolaskelma on lähetetty kunnanhallitukselle oheismateriaalina.

Esittelijä

Kunnanjohtaja Teemu Puolijoki

Päätösehdotus:

Kunnanhallitus esittää kunnanvaltuustolle, että se

- 1) päättää, että Kuortaneen kunta osallistuu uintikeskuksen rakentamiseen yhdessä Kuortaneen Urheiluopiston kanssa kunnan ja Kuortaneen Urheiluopiston väliseen osakassopimukseen sisältyvän, hankkeeseen liittyvän Kuortaneen Uintikeskus Oy:n rahoitusosuutensa mukaisesti (37,5 %)
- 2) myöntää Kuortaneen kunnan omavelkaiset takaukset Kuortaneen Uintikeskus Oy:lle yhtiön esittelytekstissä esille tuoduin ehdoin Oma Säästöpankilta ottamalle 10.000.000 euron lainalle sekä Työeläkeyhtiö Elolta ottamalla 5.000.000 euron lainalle
- 3) päättää, että takaukset koskevat lainojen pääomaa, korkoa, mahdollisia viivästyskuluja ja perimiskuluja sekä muita lainan liitännäiskuluja
- 4) hyväksyy takausten vastavakuudeksi haettavat kiinnitykset Kuortaneen Uintikeskus Oy:n ja Kuortaneen Urheiluopistosäätiön välillä 19.12.2022 allekirjoitettuun vuokraoikeuteen sekä tontille rakennettavaan rakennukseen pääomaltaan 15.000.000 euroa.
- 5) korostaa, että hanke vaatii erittäin tarkkaa seurantaa ja toimenpiteitä urakkatarjousten mukaisissa kustannuksissa pysymiseksi.

Käsittely:

Asiasta käydyn keskustelun kuluessa Tauno Lampinen teki seuraavan esityksen:

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että hanketta ei lähdetä toteuttamaan osoitetuilla kustannusvaikutuksilla kunnan käyttötalouteen, vaan valtuusto pysyy alkuperäisessä päätöksessään. Pasi Honkala kannatti Lampisen esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty päätösehdotuksesta poikkeava esitys tulee suorittaa äänestys. Hän esitti äänestystavaksi nimenhuutoäänestystä ja äänestysjärjestykseksi sitä, että ne jotka kannattavat esittelijän ehdotusta äänestävät JAA ja ne jotka kannattavat Lampisen esitystä äänestävät EI.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 2 JAA ääntä (Juha-Matti Salimäki ja Annie Laitila) ja 5 EI ääntä (Tauno Lampinen, Antti Yli-Hynnilä, Pasi Honkala, Susanna Ylikantola ja Virpi Ruismäki).

Päätös:

Kunnanhallituksen päätökseksi tuli Tauno Lampisen esitys.

Varapuheenjohtaja Riikka Varila Urheiluopistosäätiön ja Uintikeskus Oy:n hallituksen jäsenenä, jäsen Eeli Mäki-Mustapää urakkatarjouksen jättäneenä, kvalt pj. Annu Ridanpää-Taittonen Urheiluopistosäätiön työntekijänä ja pöytäkirjanpitäjä Jaana Salo Uintikeskus Oy:n hallituksen jäsenenä ilmoittivat esteellisyytensä ja poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn ja päätöksenteon ajaksi.

Varajäsenenä tähän asiaan osallistuivat Annie Laitila (s.Yli-Leppälä) ja Antti Yli-Hynnilä.

Koska puheenjohtaja oli estynyt ja varapuheenjohtaja esteellinen tuli kokoukselle valita tilapäinen puheenjohtaja tähän asiakohtaan.

Kunnanhallitus valitsi yksimielisesti Susanna Ylikantolan tilapäiseksi puheenjohtajaksi tähän asiakokhtaan. Pöytäkirjanpitäjänä toimi Teemu Puolijoki.

Lisätietojen antaja

Kunnanjohtaja Teemu Puolijoki, teemu.puolijoki@kuortane.fi, 050 406 6645